

Ders Sözlüğü

A

AI: Yapay Zeka(YZ)

Ağ programlama: Bilgisayar ağı programlama, işlemlerin bir bilgisayar ağı üzerinden birbirleriyle iletişim kurmasını sağlayan bilgisayar programları yazmayı içerir.

Akustik: Sese ilişkin yankılanım.

Algoritma: Matematikte ve bilgisayar biliminde bir işi yapmak için tanımlanan, bir başlangıç durumundan başladığında, açıkça belirlenmiş bir son durumda sonlanan, sonlu işlemler kümesidir.

Aritmetik Ortalama: Bir diziyi oluşturan sayıların toplamının, dizinin terim sayısına bölünmesiyle elde edilen sayı.

Argüman: Bir çıkış kümesinin değişkeni.

B

Bellek: Bir bilgisayarda, programı değişmeyen verileri, yapılacak iş için gerekli olan ara sonuçları toplayan bölüm.

Bilgi: Öğrenme, araştırma veya gözlem yolu ile elde edilen gerçek, malumat, vukuf.

Bilinç: İnsanın kendisini, çevresini ve olup biteni tanıma, algılama, kavrama, fark etme yetisi.

Biyometri: Yaşayan organizmaların ölçümlerine verilen genel isimdir.

C

Chatbot: Kullanıcı ile genellikle metin, bazı durumlarda ise konuşma yoluyla diyalog kurarak bilgi veren veya bir işlemi gerçekleştiren bir yazılımdır.

Ç

Çalıştay: Bilim adamlarının ve uzmanların bir konuda ön hazırlık yapmak üzere katıldığı inceleme ve değerlendirme toplantısı.

D

Dar Yapay Zeka: Kendisine verilen belirli görevleri yapmaya odaklanan bir yapay zeka türüdür.

Data: Veri

Dataset: Veri Seti, Veri Kümesi

Data Frame: İki boyutta değiştirilebilir, satırlara ve sütunlara sahip tablo veri yapısıdır.

Data Science: Veri Bilimi

Değişken: Değişik sayı değerlerini alabilen nicelik

Dijital: Verilerin bir ekran üzerinde elektronik olarak gösterilmesi.

Disk: Sabit disk ya da hard disk, veri depolanması amacı ile kullanılan manyetik kayıt ortamlarıdır.

Dosya: Sanal ortamdaki verilerin disk üzerinde saklanması için oluşturulan belirli büyüklükteki veri yapısıdır.

Döngü: Tekrarlanması istenen komutları gerçekleştirmek için tasarlanmış yapı.

E

Entegre: Birbiriyle bağlanma yoluyla tüm durumuna gelen, tümleşik, tümleşke.

Etik: Doğru davranışlarda bulunmak, doğru bir insan olmak, ve değerler hakkında düşünme pratiğidir.

Etken: Birden fazla sayıda aracın bir araya gelerek bir ürünün oluşmasını sağlaması, etmen.

Etkileşim: Birbirini karşılıklı olarak etkileme işi.

Eylem: Bir durumu değiştirme veya daha ileriye götürme yönünde etkide bulunma çabası:

F

Fonksiyon: programlama dillerinde bir veya birden çok eylemi gerçekleştirmek için yazılan alt program.

G

Genel Yapay Zeka: Çevresini bir insan gibi anlayabilen ve anlamlandırabilen Yapay Zeka türüdür.

Genetik: Genlerle ilgili, genlerin belirlediği, genlerle geçen.

GPS: Dünya üzerinde herhangi engelsiz bir görüş hattında, dört veya daha fazla uydusu ile her türlü hava koşulunda yer ve zaman bilgileri sağlayan uzay tabanlı uydu navigasyon sistemidir.

Grafik: Bir olayın, niceliğin türlü durumlarını göstermeye ya da birkaç şey arasında karşılaştırma yapmaya yarayan, çizgilerden oluşmuş biçim.

H

Hata: Yazılım geliştirirken programlama dili mantığına veya belirlenen kurallara aykırı yapılan yanlışlar.

Hukuk: Toplumu düzenleyen ve devletin yaptırım gücünü belirleyen yasaların bütünü.

i

İndeks: Bir gelişimi gösteren nicelikler veya değerler arasındaki ilişki.

İstatistik: Bir sonuç çıkarmak için verileri yöntemli bir biçimde toplayıp sayı olarak belirtme işi, sayımlama

İşleme: Herhangi bir konuyu ele alarak inceleme.

İşletim Sistemi: Bilgisayarda çalışan, donanım kaynaklarını yöneten ve çeşitli uygulama yazılımları için yaygın servisleri sağlayan bir yazılımlar bütünüdür.

K

Karar Ağacı: Bir karar sürecinde seçenekler, olaylar ve bunlara bağlı olarak elde edilecek sonuçların ödüllerin grafiksel gösterimi.

Kategori: Aralarında herhangi bir bakımdan ilgi veya benzerlik bulunan şeylerin tümü.

Kişisel Veri: Kimliği belirli veya belirlenebilir gerçek kişiye ilişkin her türlü bilgi.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK): kişisel verilerin işlenmesinde başta özel hayatın gizliliği olmak üzere kişilerin temel hak ve özgürlüklerini korumak

Klavye: Piyano, org gibi çalgılarda, yazı ve hesap makinelerinde, bilgisayarlarda tuşlardan oluşan bütün.

Klinik: Vücut muayenesinde görülen (hastalık belirtisi).

Koşul: Programlamada kodların çalıştırmasını gerektiren durum

Kullanışlı: Rahatça kullanılabilen, ergonomik.

Kütüphane: Yazılımcıların program geliştirirken kullandıkları, önceden hazırlanmış kod dosyaları.

L

Lidar: Lazer darbeleri kullanılarak bir nesne veya bir yüzeyin uzaklığını anlamaya yarayan teknoloji. Radar teknolojisiyle benzerdir. Radarda kullanılan radyo dalgaları yerine ışık, yani lazer darbeleri kullanılır.

Liste: Yazılım dillerinde oluşturulan bir ya da birden fazla değişkeni içinde tutan veri yapısı.

M

Makine Öğrenmesi: Makine öğrenimi, bilgisayarların algılayıcı verisi ya da veritabanları gibi veri türlerine dayalı öğrenimini olanaklı kılan algoritmaların tasarım ve geliştirme süreçlerini konu edinen bir bilim dalıdır.

Mağdur: Haksızlığa uğramış (kimse).

Masaüstü Uygulaması: Tek bir bilgisayara (dizüstü veya masaüstü) kurulabilen ve belirli görevleri gerçekleştirmek için kullanılabilen herhangi bir yazılım.

Matematiksel Operatörler: Matematiksel ya da mantıksal işlemleri yapmak için kullanılan özel karakterler ya da karakterler topluluğudur.

Matplotlib: Python programlama dilinde grafik çizmemizi sağlayan kütüphane

Matris: Matematikte matris, dikdörtgen bir sayılar tablosu veya daha genel bir açıklamayla, toplanabilir veya çarpılabilir soyut miktarlar tablosudur.

Medyan: Bir veri setindeki elemanlar küçükten büyüğe sıralandığında, seriyi ortadan ikiye ayıran değer.

Mekanizma: Belli bir sonuca ulaşmak için karmaşık bir biçimde düzenlenmiş organ veya parçalar birleşimi, sistem, düzenek.

Merkezi dağılım ölçüsü: Veri setindeki elemanların dağılımı normal olmadığı durumlarda veri setini özetleyen ölçüler.

Merkezi eğilim ölçüsü: Veri setini tanımlamak için tüm elemanları dikkate alarak veri setini özetleyen ölçüler.

Mod: Bir veri setinde en çok tekrar eden eleman.

Model: Tasarlanan ürünün tanıtım veya deneme amacıyla üretilen ilk örneği, prototip.

Modül: Bir takım komutları yerine getirmemizi sağlayan içinde fonksiyonlar ve nitelikler barındıran araçlar.

Monitör: Bilgisayarda görüntü sinyalini görüntüye çeviren, ekranında görüntünün olduğu aygıt, bilgisayarın bir televizyon aygıtına benzeyen bölümü.

Müstakil: Kullanış yönünden başka bir yapı ile bağlantısı olmayan, bağımsız

N

NumPy: Python programlama dilinde çok boyutlu dizilerle çalışmayı kolaylaştıran kütüphane.

Ö

Önyargı: Bir kimseyle ya da şeyle ilgili olarak, belirli bir olaya, duruma ya da görmeye dayanan, önceden edinilmiş olumlu ya da olumsuz yargı, kanı.

Önerge: Meclis, kongre vb. resmî bir toplantıda, herhangi bir konu veya sorunla ilgili olarak bir öneride bulunmak için üyelerden biri veya birkaçı tarafından başkanlığa verilen, oya sunularak karar verilmesi istenen yazılı kâğıt.

Öğge: Bir öbeği ya da kümeyi oluşturan nesnelerden her biri.

P

Pandas: Python programlama dilinde veri işleme ve analizi yapmayı sağlayan kütüphane.

Pelesenk: Konuşurken gereksiz tekrarlanan söz, persenk.

Plot: Aradaki noktaları birleştirerek çizgi çizmek.

Programlama dili: yazılımcının bir algoritmayı ifade etmek amacıyla, bir bilgisayara ne yapmasını istediğini anlatmasının tektipleştirilmiş yoludur.

Python: Python, nesne yönelimli, yorumlamalı, birimsel ve etkileşimli yüksek seviyeli bir programlama dilidir.

R

Radar: Trafik polisleri tarafından kullanılan, taşıtların hızını saptamaya yarayan aygıt.

RAM (Random Access Memory) : Rastgele erişimli hafıza, bir bilgisayarda, programı değişmeyen verileri, yapılacak iş için gerekli olan ara sonuçları toplayan bölüm.

Robot: Belirli bir işi yerine getirmek için manyetizma ile kendisine çeşitli işler yaptırılabilen otomatik araç.

Rutin: Yapılması alışkanlık hâline gelmiş iş.

S

Sanal Asistan: Kullanıcı ile genellikle metin, bazı durumlarda ise konuşma yoluyla diyalog kurarak bilgi veren veya bir işlemi gerçekleştiren bir yazılımdır.

Sayısal Görüntü İşleme: Sayısal görüntü işleme bilgisayar algoritmaları kullanarak sayısal resimler üzerinde görüntü işlemenin gerçekleştirilmesidir.

Seaborn: Python programlama dilinde yüksek seviyede grafik oluşturmamızı sağlayan kütüphane.

Sezgi: Gerçeğin deneye veya akla vurmadan doğrudan doğruya kavranması.

Standart Sapma: Veri değerlerinin yayılımının özetlenmesi için kullanılan bir ölçüdür.

Sorumluluk: Kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesi

Sosyal Medya: Sosyal medya, Web 2.0'ın kullanıcı hizmetine sunulmasıyla birlikte, tek yönlü bilgi paylaşımından, çift taraflı ve eş zamanlı bilgi paylaşımına ulaşılmasını sağlayan medya sistemidir.

Soyut: Varlığı duyularla algılanamayan, mücerret, somut karşıtı

Söz dizimi (Syntax): Bir cümleyi oluşturan kelime türlerinin arasındaki ilişkileri inceleyen ve sınıflamalar yapan dil bilgisi

Statü: Bir kimsenin, bir kurum veya bir toplum içindeki durumu.

Strateji: Önceden belirlenen bir amaca ulaşmak için tutulan yolların ve uygulanan yöntemlerin tümü.

T

Taklit: Aynısını yapma, kopyalama, bir modeli aynen izleme.

Talimat: Yönerge.

Tanı: Hastalığın ne olduğunu araştırıp ortaya koyma, tanılama, teşhis.

Teknoloji: Bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri, bunların kullanım biçimlerini kapsayan uygulama bilgisi.

Teşvik: İsteklendirme, özendirme.

Tetkik: Araştırma, inceleme.

V

Varyans: Veri setindeki elemanların ortalamadan uzaklıklarının karelerinin ortalaması şeklinde bulunan bir ölçüdür.

Veri: Bir problemde bilinen, belirtilmiş anlatımlardan bilinmeyeni bulmaya yarayan şey.

Veri analizi: Faydalı bilgiler bulma, sonuçları bilgilendirme ve karar vermeyi destekleme amacı ile verileri inceleme, temizleme, dönüştürme ve modelleme işlemidir.

Veri Bilimi: Ham verilerden bilgi elde etmek için bilimsel yöntemleri, süreçleri, algoritmaları ve sistemleri kullanan çok disiplinli bir alan.

Veri görselleştirme: Verilerin grafik üzerinde sunumu

Veri Madenciliği: Büyük ölçekli veriler arasından faydalı bilgiye ulaşma, bilgiyi madenleme işi.

Veri seti: Bir veya birden fazla veritabanı dosyasından oluşan veri kümeleri

Veri tabanı: Birbirleriyle ilişkili verilerin tutulduğu alan.

Veri okuma: Verileri bir programlama dili aracılığıyla kullanabileceği bir yere kopyalamak

Y

Yapay: Doğadaki örneklerine benzetilerek insan eliyle yapılmış veya üretilmiş, yapma, suni, doğal karşıtı.

Yapay Zeka: İnsan gibi düşünen, insan gibi davranan, mantıksal düşünen ve mantıksal davranan bir sistemdir.

Yasa: Toplumsal hayat içinde kendiliğinden oluşan ve uyulması toplum içinde yaşamının bir mecburiyeti olan alışkılarının(alışkanlık) bütünü.

Yazılım: Bir bilgisayarda donanıma hayat veren ve bilgi işlemde kullanılan programlar, yordamlar, programlama dilleri ve belgelemelerin tümü.

Yeti: İnsanda doğal olarak bulunan, bir şeyi yapabilme gücü, doğal yatkınlık.

Z

Zeka: İnsanın düşünme, akıl yürütme, objektif gerçekleri algılama, yargılama ve sonuç çıkarma yeteneklerinin tamamı.

Zihin: Canlının duygu ve davranışlar dışındaki ruhsal süreç ve etkinliklerinin bütünü.